

Best en Oirschot, samen één

*Vitale kernen, groene dorpen & een krachtige gemeente
in de Brainportregio*

Keuze van de naamgevingscommissie

*Toelichting op de keuze voor de drie namen van de naamgevingscommissie
voor de toekomstige gemeente*

Datum: 2 oktober 2025

Aanleiding

De gemeenten Best en Oirschot zijn voornemens te komen tot een herindeling, waardoor per 1 januari 2028 een nieuwe gemeente ontstaat van ruim 50.000 inwoners in Zuidoost-Brabant. Deze herindeling vindt plaats op basis van een zogenoemde ‘reguliere samenvoeging’. Dit impliceert dat een eventuele nieuwe naam van de nieuw te vormen gemeente in het herindelingsadvies moet zijn opgenomen. Indien dat niet het geval is, bepaalt de wetgever dat de naam van de grootste gemeente de naamgever van de nieuwe gemeente is.

De gemeenteraden van Best en Oirschot hebben aangegeven samen op een participatieve wijze op zoek te willen gaan naar een nieuwe gemeentenaam, die recht doet aan beide gemeenten en hun wijken en kernen. De gemeenteraden zullen de naam die uit dit proces volgt bekrachtigen met hun raadsbesluiten op het herindelingsontwerp én -advies.

Samenstelling en rol naamgevingscommissie

De beide gemeentebesturen hebben het proces van naamgeving overgedragen aan de samenleving, onder regie van een externe naamgevingscommissie. De voorzitter van commissie is Wilma de Koning- Martens. Wilma is vicevoorzitter van het College van Bestuur van Tilburg University en vervulde diverse toezichthoudende functies, waaronder voorzitter van de raad van

commissarissen van Rabobank Het Groene Woud Zuid. Wilma is woonachtig in Spoorndonk, maar woonde ook jarenlang in Best en Oirschot.

De andere leden zijn:

- Hubertine van den Biggelaar: geboren en getogen in Best en maatschappelijk zeer betrokken. Sinds haar achttiende actief als vrijwilliger bij onder meer Omroep Best, Harmonie St. Caecilia, toneelstichting Ons Eygen Landt, IVN Best, 200 jaar Best, jeugdtheater Jeth, erfgoedvereniging Dye van Best en de Adviesraad Sociaal Domein Best. Hubertine werkt als freelance tektschrijver, ambtelijk secretaris en communicatiemedewerker bij Week Nederlandse Missionaris.
- Julia Ghijsen: 23 jaar, studeerde aan Fontys Hogescholen en start binnenkort de opleiding Kunst & Media aan Tilburg University. Werkt als producer media bij DPG Media. Julia woont sinds haar veertiende in Best en ze is actief bij Klimaatteam Best en Best Voedsel. Ze brengt jeugdigheid, toekomstperspectief en creativiteit mee.
- Ineke Strouken: afkomstig uit Oirschot en voormalig directeur van het Nederlands Centrum voor Volkscultuur en Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland. Adviseur op

het gebied van immaterieel erfgoed, ontving de Brabant Bokaal en is mede aanjager van de BNG Erfgoedprijs, die Oirschot in 2025 won.

- Mark Timmermans: geboren, getogen en woonachtig in Middelbeers. Van jongs af aan actief als vrijwilliger en bestuurder bij Beerse verenigingen en activiteiten, waaronder bij platform Hart voor de Beerzen, voetbalvereniging Beerse Boys, Gilde Sint Joris Middelbeers en heemkundekring Den Beerschen Aard. Mark werkte ruim twintig jaar als strategisch adviseur ruimtelijke ontwikkeling bij gemeente Best.
- Arthur de Vries: oud-voorzitter van de heemkundekring, voorzitter van stichtingen Het Boterkerkje en De 5 Wachters, en secretaris van het Kruysenhuis en Kapittel van Oirschot. Arthur won tweemaal de Heemkundeprijs en hij was docent en plaatsvervangend directeur aan het Heerbeeck College.
- Harrie van Vroenhoven: al ruim 40 jaar lid van Erfgoedvereniging Dye van Best en van 2007 tot 2020 voorzitter. Nu coördinator Archeologie en Monumenten en aanspreekpunt richting gemeente Best. Harrie zet zich al jarenlang in voor het beschermen van monumentale panden en hij

is lid van de Adviescommissie Omgevingskwaliteit.

De commissie heeft als opdracht meegekregen om te komen tot een selectie van drie toepasbare namen voor de nieuwe gemeente, op basis van alle suggesties die vanuit de samenleving worden gedaan. Deze drie namen worden vervolgens ter stemming voorgelegd aan de kiesgerechtigde inwoners van beide gemeenten – tijdens de Tweede Kamerverkiezingen van 29 oktober 2025 – op basis waarvan de naam van de nieuwe gemeente voortkomt uit de naam met de meeste stemmen.

Proces van suggesties voor naam

Alle inwoners van Best en Oirschot konden suggesties aandragen voor de naam van de nieuwe gemeente, tussen 25 augustus en 21 september 2025. In totaal zijn 1.952 suggesties voor namen - waarvan 808 unieke namen - ingediend, via onlinekanalen en brievenbussen in beide gemeenten. Ook basisschoolleerlingen hebben namen ingediend, in totaal 135 namen.

Deze naamsuggesties zijn gecategoriseerd en voorzien van aantal indieners per naam. Dit overzicht is overgedragen aan de naamgevingscommissie, als basis om te komen tot drie toepasbare namen voor de nieuwe gemeente. Het totaaloverzicht van ingediende namen is opgenomen als bijlage bij deze memo.

Toetsingscriteria

De naamgevingscommissie heeft alle naamsuggesties getoetst aan een set van door haar vooraf vastgestelde toetsingscriteria:

1. Verbindt de kernen Best, Middelbeers, Oirschot, Oostelbeers, Spoordonk en Westelbeers en doet recht aan hun geschiedenis, cultuur en identiteit.
2. Is herkenbaar en uitspreekbaar voor inwoners en buitenstaanders.
3. Is toekomstbestendig en passend bij een gemeente die zich verder ontwikkelt in de regio.
4. Heeft een neutrale en/of positieve lading.
5. Is juridisch toelaatbaar (niet in gebruik, geen verwarring met andere bestuurslagen, niet misleidend of aanstootgevend).
6. Is breed acceptabel en heeft draagvlak.
7. Heeft betekenis, bijvoorbeeld door verwijzing naar geografische, historische of landschappelijke kenmerken die beide gemeenten verbinden.
8. Past in communicatief opzicht (taalkundig juist, en

beschikbaarheid van domeinnaam).

De commissie is in twee uitgebreide bijeenkomsten aan de hand van deze criteria gekomen tot een longlist van 14 naamsuggesties. Die namen zijn uitgebreid bediscussieerd door de leden van de commissie. De commissie is vervolgens unaniem tot drie toepasbare namen voor de nieuw te vormen gemeente gekomen.

Op 29 september zijn de domeinnamen – in diverse varianten – voor deze drie namen vastgelegd en is een juridische toets uitgevoerd op deze drie namen.

De drie namen en een onderbouwing

Op basis van de toetsingscriteria en een uitgebreide discussie in de naamgevingscommissie, heeft de commissie unaniem ingestemd met de volgende drie toepasbare namen (in alfabetische volgorde):

1. gemeente Baest;
2. gemeente Best-Oirschot;
3. gemeente Heidelanden.

Hieronder volgt per door de commissie geselecteerde naam een beknopte toelichting waarin wordt aangegeven hoe deze aansluit bij de vastgestelde criteria:

1. De naam **Baest** legt een duidelijke verbinding met de natuur: het betreft een nat, bosrijk gebied dat kenmerkend is

voor het landschap in deze fusiegemeente. Daarmee sluit Baest goed aan bij zowel de geografische als landschappelijke kenmerken die de kernen van de nieuwe gemeente verbinden.

Daarnaast verwijst de naam naar het gelijknamige landgoed, een bekend gebied binnen de gemeente Oirschot. Daarnaast bevat de naam een directe link met de huidige gemeentenaam Best, waardoor ook inwoners van Best zich hierin herkennen. Voor zowel Oirschot als de Beerzen heeft de naam betekenis, omdat het landgoed op de grens van deze kernen ligt.

De naam legt bovendien een duidelijke verbinding met de natuur: 'Best' wordt in verband gebracht met de bast van een boom. Die schil van de boom kan voor diverse doeleinden gebruikt worden. Ook zou het in verband gebracht kunnen worden met biezen.

2. De naam **Best-Oirschot** bevat de beide huidige gemeentenamen en is daarmee herkenbaarheid voor alle inwoners van het gebied, inclusief de kernen in Oirschot die nu vallen binnen de gemeente(naam) Oirschot. De naam Best-Oirschot doet recht aan de verschillende en unieke identiteiten en

karaktereigenschappen binnen het gebied van de nieuwe gemeente, haar wijken en kernen en haar inwoners. Er is in de nieuwe setting ook sprake van eenheid in verscheidenheid, deze naam geeft daaraan direct uiting.

De naam Best-Oirschot heeft in al haar varianten de meeste stemmen gekregen.

De commissie heeft gekozen om de naam Best-Oirschot, op te nemen in de lijst van drie toepasbare namen en niet een variant daarop. Dit met name omwille van het achtste criterium 'past in communicatief opzicht'.

3. De naam **Heidelanden**, een landschappelijk kenmerk dat in alle zes de kernen aanwezig is. Daarmee benadrukt deze naam de verbondenheid tussen de dorpen, juist door een element uit de natuur dat iedereen herkent. De heidevelden fungeerden bovendien als een natuurlijke schil rond Eindhoven, die de dorpen historisch gezien van de stad afscheidde.

In de Beerzen zien we:

- De Beerse Heide
- De Spreuwelse Heide
- De Landschotse Heide
- De Kuikseindse Heide
- De Oostelbeerse Heide

In Oirschot zien we:

- De Oirschotse Heide
- De Hei als aanduiding voor het gebied ten zuiden van het Wilhelminakanaal

In Best zien we:

- De Aarlese Heide
- De Bestse Heide
- De Nieuwe Heide
- De Heikant

Het gebruik van een natuurgerelateerde naam sluit bovendien goed aan bij de criteria: het verwijst naar de geografische en landschappelijke kenmerken die Best en Oirschot verbinden. Uit de ingediende suggesties blijkt ook dat namen met een duidelijke link naar de natuur veelvuldig zijn genoemd en breed draagvlak hebben.

Afwegingen van commissie tot niet toepasbare namen

Tussen de niet-geselecteerde namen zaten veel waardevolle en creatieve suggesties, die laten zien dat inwoners vanuit verschillende invalshoeken hebben meegedacht.

Een voorbeeld hiervan zijn naamsuggesties met daarin '**De Beerzen**' (Grote en Kleine Beerze), of varianten daarop. Uiteindelijk is hiervoor niet gekozen, omdat De Beerze niet door

Best loopt en daarmee de gemeenten Best en Oirschot onvoldoende verbindt. Hoewel het landschap van Best wel tussen de Beerze en Dommel ligt, verwacht de commissie dat inwoners zich hierin onvoldoende herkennen.

Ook namen met daarin '**Odolf**' verwerkt zijn besproken. Deze hebben historische wortels in de regio, maar zijn sterk religieus en duidelijk gekoppeld aan een specifieke persoon. De commissie is van mening dat dit niet breed genoeg verbindend is. Ook is de naam onvoldoende herkenbaar en onvoldoende toekomstbestendig.

Daarnaast kwamen varianten met daarin '**Amel**', zoals *Amelrijck*, voorbij. Hoewel deze namen een zekere historische en toekomstbestendige uitstraling hebben, is de verbondenheid beperkt. Met name de Beerzen hebben hier weinig affiniteit mee. Bovendien zijn de varianten vrij schaars en dragen ze een associatie met adellijke tradities, waardoor ze mogelijk minder breed gedragen worden en weinig inclusief zijn.

Ook zijn er veel varianten genoemd met '**Groen**'. Een veelgenoemde optie was '*Groenewoud*'. Hoewel deze naam vaak werd aangedragen, heeft de commissie besloten om deze naam niet verder mee te nemen. De naam is namelijk al een bestaande streeknaam, wat verwarring kan opleveren, onder andere richting Liempde. Ook '*Groen Hart*' kwam regelmatig naar voren. Deze naam is echter reeds in gebruik en voldoet daardoor niet aan de criteria. De commissie beoordeelde dat geen van de

ingediende namen uiteindelijk onderscheidend of uniek genoeg was om verder in overweging te nemen.

Het thema **Dommel** is eveneens overwogen. Omdat de rivier niet door Best stroomt en al sterk verbonden is met andere gemeenten (in Noordoost-Brabant), zou dit te weinig onderscheidend en karakteriserend voor dit gebied zijn.

Tot slot zijn ook varianten met daarin '**Kempen**' besproken, zoals 'Kempengouw' of 'Kempenpoort'. Hoewel Oirschot tot de Kempen behoort, voelen inwoners van Best zich minder verbonden met dit gebied. Bovendien wordt het hart van de Kempen doorgaans ook in andere gebieden gesitueerd en door organisaties gebruikt. Ook zijn er andere gemeenten die zich sterker identificeren met de Kempen dan Best en Oirschot. Daarmee zou deze naamgeving verwarrend kunnen werken. Dit maakt dat de commissie deze namen niet als voldoende verbindend en karakteriserend voor het nieuwe gebied als geheel beoordeelde.

Tot slot

De commissie wil iedereen hartelijk bedanken voor het meedenken en het aandragen van namen. De vele inzendingen hebben laten zien hoe groot de betrokkenheid van inwoners is bij de totstandkoming van een nieuwe gemeentenaam.

Op 29 oktober 2025, tijdens de Tweede Kamerverkiezingen, krijgen inwoners de gelegenheid om te stemmen op de drie geselecteerde namen. De definitieve naam van de nieuwe gemeente wordt vervolgens op 6 november bekendgemaakt.

De commissie dankt iedereen voor het vertrouwen in dit proces.